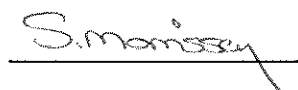

Nyilvánosságra hozatali követelmények 2008

Budapest Bank Nyrt.

Budapest, 2009.05.06.

Sean Morrissey

Vezérigazgató

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	3
2	Kockázatkezelési elvek, módszerek.....	3
2.1	Bevezetés.....	3
2.2	A Budapest Bank kockázati stratégiája.....	3
2.3	A Bank kockázatkezelési szervezete	4
2.3.1	A kockázat-tulajdonos funkciók	4
2.3.2	A kockázati bizottságok.....	4
2.4	A Bank kockázatkezelési folyamatai	4
2.4.1	Operatív szintű kockázatkezelés.....	5
2.4.2	Stratégiai szintű kockázatkezelés.....	6
3	A prudenciális szabályok alkalmazása.....	7
4	Szavatoló tőkével kapcsolatos információk	8
5	A hitelintézet tőke megfelelése	8
5.1	A belső tőke megfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégia.....	8
5.2	Bázel 2 hitelezési kockázat sztenderd módszertan szerinti tőkekövetelménye, kitétségi osztályonként	9
5.3	A késedelem és a hitelminőség-romlás megközelítése a belső szabályzatokban	10
5.4	Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek.....	11
5.4.1	Értékvesztés	11
5.4.2	Céltartalék.....	13
5.5	A számviteli beszámítások utáni kitétség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitétségi értékek átlagos értéke kitétségi osztályonkénti bontásban.....	14
5.6	A kitétségek földrajzi megoszlása kitétségi osztályonként	14
5.7	A kitétségek gazdasági ágazatbeli szerinti megoszlása kitétségi osztályonként.....	15
5.8	A kitétségek megoszlása hátralevő futamidő szerint.....	17
5.9	A késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek bemutatása gazdasági ágazatonkénti bontásban	17
5.10	Az elszámolt és visszairt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeg, ügyfélkategória szerinti bontásban	18
5.11	A késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek bemutatása földrajzi bontásban.....	20
5.12	Hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek értékvesztés-céltartalék adatai	20
6	Sztenderd módszer	20
7	Hitelezési kockázat-mérséklés	21
7.1	A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai.....	21
7.2	Elismert hitelkockázati fedezettel rendelkező kitétségek fedezett kitétség értéke.....	23
8	Kereskedési könyv	24
9	Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók.....	24
9.1	A kereskedés szándék elhatárolásának szempontjai	24
9.2	A kereskedési könyvben nem szereplő tételek kamatkockázatának jellege és az ezzel kapcsolatos értékelési elvek.....	24
9.3	Banki könyvi nyilvánosságra hozatali jelentések	26
9.4	Hirtelen és váratlan kamatláb változás mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanemenként.....	27
10	Értékpapírosítás.....	28
11	Partnerkockázat kezelése	28
11.1	A hitelezési és kereskedési limitek partnerkockázat kezelési rendszerhez.....	28
11.2	Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezeteket leíró szabályzat kapcsolódásának fő elvei a partnerkockázathoz	28
11.3	A rossz irányú kockázatok azonosítására, kezelésére vonatkozó eljárások.....	29
11.4	Tőkekövetelmény számítás.....	29
12	Működési kockázat	29

1 Bevezetés

A Budapest Hitel és Fejlesztési Bank Nyrt. (továbbiakban Bank) a 234/2007. (IX.04.), a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelmények teljesítéséről szóló kormányrendelet alapján előírt követelményeknek jelen dokumentummal kíván megfelelni.

Jelen dokumentum a Bankra vonatkozó adatokat tartalmazza.

A dokumentum felépítése megegyezik a fent említett jogszabályéval.

Az adatok a 2008.12.31-i auditált, magyar számvitel előírásoknak megfelelő éves jelentésen alapulnak.

2 Kockázatkezelési elvek, módszerek

2.1 Bevezetés

A Budapest Bank Nyrt. (1138 Budapest, Váci út 188.) - a továbbiakban: Bank - a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) kormányrendeletben foglalt szabályoknak megfelelően, ezúton nyilvánosságra hozza a prudens működés érdekében, a kockázatok alacsony szinten tartása céljából megfogalmazott kockázatkezelési elveit és alkalmazott módszereit.

A Bank Igazgatósága megtárgyalta, és határozatával jóváhagyta az itt bemutatott kockázati stratégiát és kockázatkezelési módszereket.

A Bank által alkalmazott kockázatkezelési elvek a Bankcsoportban egységesek, egyaránt vonatkoznak a Budapest Bank Nyrt-re és valamennyi leányvállalatára.

2.2 A Budapest Bank kockázati stratégiája

A Bank mind a kockázatkezelési folyamatok kidolgozása során, mind a napi működésben, döntéshozatalban az alábbi alapelvek figyelembevételével jár el, amelyek a szervezet kockázattudatosságának, kockázatkezelési kultúrájának alapját képezik.

- A Budapest Bank konzervatív hitelpolitikával és kockázati étvággal rendelkező, közép méretű betétgyűjtő és hitelező csoport, amely kockázatait a prudencia elvét szem előtt tartva kezeli.
- A kockázati stratégia célja a Bank rövid- és hosszú távú pénzügyi stabilitásának biztosítása.
- A Bank a kockázatait elsősorban megfelelő kontroll-folyamatokkal tartja elfogadható szinten. Azon kockázatok esetében, ahol ez nem kivitelezhető teljes körűen, elvégzi a potenciális veszteségek fedezéséhez szükséges tőke számszerűsítését és biztosítja annak rendelkezésre állását. A Bank törekszik a kockázati szint számszerűsítésére minden olyan kockázat esetében, ahol ez a kockázattal arányos ráfordítással megoldható.
- A Bank a megfelelő színvonalú kockázatkezelési folyamatok kidolgozását, végrehajtását, és ellenőrzését független kockázatkezelési szervezetekkel biztosítja, amelyek rendelkeznek a szükséges emberi és anyagi erőforrásokkal a feladatuk magas színvonalú ellátásához.

- A Bank törekszik a hozzá struktúrában és méretben hasonló intézményekkel legalább megegyező, vagy azt meghaladó színvonalú kockázatmenedzsment kialakítására. Ennek érdekében a kockázatkezelési folyamatait folyamatosan fejleszti, és az anyavállalatától átveszi és alkalmazza a más országokban kialakított legjobb gyakorlatokat is. A Budapest Bank a General Electric Company érdekeltiségébe tartozó bank, amelyet közvetett irányít a General Electric Capital Services Incorporation-ön keresztül. A fenti két vállalatra nem vonatkoznak a Pillér 3 nyilvánosságra hozatali követelmények.
- A Bank elkötelezett, hogy üzleti tevékenységét a legmagasabb etikai és jogi sztenderdeknek megfelelően végezze.

2.3 A Bank kockázatkezelési szervezete

A Bank kockázati stratégiájának fontos része, hogy megfelelő kockázatkezelési szervezetek, funkciók létrehozásával és működtetésével biztosítja a kockázatkezelés színvonalának magas szinten tartását. Ez jelenti egyrészt a különböző típusú kockázatok dedikált kezelését végző szervezeti egységeket (kockázat-tulajdonosokat), másrészt a kockázatok kezelését felügyelő kockázati bizottságokat.

2.3.1 A kockázat-tulajdonos funkciók

A kockázattudatosság növelése, valamint a materiális kockázatok teljes körű kezelésének biztosítása érdekében a Bank vezetősége ú.n. „kockázat-tulajdonos” funkciókat jelölt ki.

Minden, a Bank által egyedileg kezelt kockázat típushoz az a szervezeti egység került kockázat-tulajdonosként hozzárendelésre, amely az adott kockázat típusal kapcsolatban a legtöbb szakértelemmel rendelkezik, és leginkább képes a kockázat fölött szakmai kontrollt gyakorolni.

A kockázat-tulajdonos feladatai közé tartozik a kockázati stratégiára és kockázati étvágyra vonatkozó javaslat kidolgozása, a kockázatmonitoring folyamatok kialakítása.

A kockázat-tulajdonos funkciók kijelölése az illetékes kockázati bizottság hatásköre.

2.3.2 A kockázati bizottságok

A Bank kockázati bizottságokat üzemeltet, amelyek a kockázati jelentéseket rendszeresen áttekintik, a szükséges döntéseket meghozzák, vagy azokat a felsővezetés más fórumai (Vezetői Irányító Bizottság, Igazgatóság) felé eszkalálják. A két legfontosabb kockázati bizottság az Integrált Kockázatkezelési Bizottság (Integrated Risk Committee, rövidítve: IRC), illetve a Csoport Eszköz-Forrás Bizottság (Group Asset-Liability Committee, GALCO).

A kockázati bizottságok felelősségeit, hatáskörét és tagjait a Budapest Bank Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

2.4 A Bank kockázatkezelési folyamatai

A Bank a kockázatkezelési folyamatait a vonatkozó jogszabályok, ajánlások, és az anyavállalat követelményeinek megfelelően alakította ki. A folyamatok belső szabályzatokban kerültek dokumentálásra, és rendszeres időközönként – évente legalább egyszer – felülvizsgálatra kerülnek. Ezen folyamatok biztosítják:

- a kockázatok teljes körű azonosítását,

- a szükséges kockázati kontrollok kialakítását és üzemeltetését,
- a kockázatok számszerűsítését, illetve a fedezésükhöz szükséges tőke összegének kiszámítását,
- a kockázati szintek monitorálását, szükség esetén intézkedések megtételét a kockázatok csökkentése érdekében,
- azt, hogy a kockázatok fedezéséhez szükséges tőke mindenkor a Budapest Bank rendelkezésére álljon,
- az itt felsorolt folyamatok rendszeres felülvizsgálatát és folyamatos fejlesztését.

A Bank a kockázatkezelési folyamatait két fő szinten - operatív és stratégiai szinten - üzemelteti.

2.4.1 Operatív szintű kockázatkezelés

Az operatív szint azokat a kockázatkezelési folyamatokat jelenti, amelyek során az egyes kockázatok kezelésére szakosodott szervezeti egységek a Bank napi működése során felmerülő kockázatokat azonosítják, értékelik, kockázatcsökkentő kontrollokat dolgoznak ki, ezeket bevezetik és üzemeltetik, illetve meghatározzák a fennmaradó kockázatok fedezéséhez szükséges tőke mennyiségét.

Az operatív szintű kockázatkezelés célja, hogy a különböző kockázatokat definiálva és dedikált szervezeti egységekhez rendelve azok kezelését a Bank a lehető legmagasabb színvonalon biztosítsa. Fontos szempont a teljes körűség, vagyis a folyamat az összes olyan kockázatra kiterjed, amellyel a Bank szembesülhet.

2.4.1.1 Azonosítás

A kockázatok azonosítása egyrészt folyamatosan, a kockázatkezelő funkciók és bizottságok kockázat- és veszteségmentésértékelési tevékenysége során, másrészt rendszeres időközönként – legalább évente - a kockázatkezelési folyamatok felülvizsgálata során történik.

2.4.1.2 Kvalitatív kezelés

A Bank a kockázatait elsősorban kvalitatív eszközökkel, vagyis olyan kontrollmechanizmusok segítségével kezeli, amelyek biztosítják a nemkívánatos események elkerülését. Bizonyos kockázatokat a Bank teljes mértékben elkerül azáltal, hogy ilyen kockázatot hordozó folyamatokat nem üzemeltet. Más esetekben a Bank részt vesz ilyen kockázatot hordozó folyamatokban, de kockázatcsökkentő módszerekkel, kontrollokkal biztosítja azt, hogy a kockázat elfogadható szinten maradjon.

2.4.1.3 Értékelés

A kockázatok értékelése során a kockázatkezelési funkciók a kockázatokat számszerűsítik minden olyan esetben, ahol ez az adott kockázat mértékével arányos ráfordítással kivitelezhető.

Kockázati indikátorok alkalmazása. A számszerűsítés általában kockázati indikátorok alkalmazásával történik. Ennek eredményeképpen egyrészt láthatóvá válik a kockázat mértékének tendenciája (növekvő, csökkenő, stagnáló), másrészt megállapítható, hogy egy adott időpontban szükséges-e beavatkozni az adott kockázat mérséklése érdekében. Egyes kockázatok esetében a számszerűsítés nem eredményez egyetlen aggregált muta-

tót, hanem a kockázat különböző szegmenseit külön-külön méri. Ilyen esetben minden mutatóhoz külön kockázati étvágy kerül meghatározásra.

Tőkekövetelmény számítás. A Bank – a bázeli tőkedirektíva és a vonatkozó hazai jogszabályok előírásainak megfelelően – a Bázeli II. 1. pillérén belül rendszeresen kiszámítja a hitelezési, a működési, és piaci kockázatok fedezéséhez szükséges tőke összegét, azaz a szabályozói tőkekövetelményt. Ezen túlmenően, a Bázeli II. 2. pillérre vonatkozó előírások alapján a Bank belső tőkekövetelmény-számítási folyamatot (ICAAP) üzemeltet. Ez azt jelenti, hogy az 1. pillérben lefedett kockázatokon kívül a Bank saját fejlesztésű módszerrel meghatározza a szükséges tőkekövetelményt (belső, illetve gazdasági tőkekövetelményt) minden olyan kockázat esetében, amely kvalitatív kontrollokkal nem fedezhető teljes körűen, de a szavatoló tőke megfelelő mértékű növelésével igen. A belső tőkekövetelmény meghatározása 1 éves előretekinntéssel történik.

Kockázati étvágy meghatározása. A számszerűsíthető kockázatok esetében az adott kockázatot felügyelő bizottság meghatározza a kockázati étvágy mértékét, vagyis azt a kockázati szintet, amelynek túllépését a Bank nem tartja kívánatosnak. Ezen túlmenően meghatározásra kerül egy közbülső, figyelmeztető kockázati szint is, amelynek elérése esetén be kell indítani az eskalációs folyamatot. A kockázati étvágy kapcsolódhat az adott kockázat mérésére alkalmazott kockázati indikátorhoz, vagy a kockázat tőkekövetelményéhez, esetleg mindkettőhöz.

Kockázatmonitoring. Szintén a kockázatértékelés része a kockázatmonitoring, amely során megtörténik a kockázati szint adott időszakra történő kiszámítása (pl. analitikus adatok aggregálásával), és ez összevetésre kerül a kockázati étvággal.

Kockázati jelentések és eskalációs folyamatok. A kockázat-tulajdonosok az általuk felügyelt kockázatokról rendszeres időközönként kockázati jelentéseket készítenek, amelyeket az illetékes kockázati bizottságok előre meghatározott és dokumentált rendszerességgel áttekintenek. Amennyiben valamely kockázat esetében a kockázati szint eléri a figyelmeztető szintet, a kockázat-tulajdonosok soron kívül jelzik ezt az illetékes kockázati bizottságnak. Az illetékes kockázati bizottság a rendszeres, vagy rendkívüli kockázati jelentés alapján, szükség esetén intézkedéseket rendel el, illetve kezdeményez a kockázati szint csökkentése érdekében.

2.4.2 Stratégiai szintű kockázatkezelés

A stratégiai szintű kockázatkezelés célja az, hogy a Bank – a felsővezetés szakértelmét felhasználva – azonosítsa azokat a kockázatokat, amelyek potenciálisan veszélyeztethetik hosszabb távú stratégiai céljainak elérését. Ez a tevékenység magában foglalja a stratégiai hatású kockázatok azonosítását, ezen kockázatok alapján stressz teszt forgatókönyvek kidolgozását, a forgatókönyvek hatásának értékelését a hosszabb távú pénzügyi tervekre, és az esetlegesen szükséges intézkedések kezdeményezését.

Felsővezetői kockázatfelmérés. A stratégiai kockázatok azonosításához elengedhetetlen mind a Bank stratégiai céljainak, mind az üzleti, gazdasági, szabályozói környezet átfogó ismerete. Ezért ez a felsővezetés aktív részvételével, az ún. Felsővezetői Stratégiai Kockázatfelmérés során történik. A Felsővezetői Stratégiai Kockázatfelmérésre minden évben egyszer, a 3 éves stratégiai terv elfogadása után kerül sor.

Stressz forgatókönyvek kidolgozása. A Felsővezetői Stratégiai Kockázatfelmérést követően az ott azonosított kockázatok alapján a Bank stressz forgatókönyveket készít. Ezek olyan negatív események egyidejű bekövetkezését feltételezik, amelyek bekövetkezése

ugyan nem valószínű, de nem is zárható ki, és amelyek jelentős mértékben akadályoznák a Bank stratégiai céljainak elérését.

Hatáselemzés. A stressz forgatókönyvek véglegesítését és jóváhagyását követően a Bank szakemberei megvizsgálják a forgatókönyvek esetleges bekövetkezésének hatását a Bank hosszú távú pénzügyi- és tőketervére. A hatáselemzés célja annak megállapítása, hogy az esetleges negatív események milyen mértékben befolyásolják a Bank fő pénzügyi mutatóit.

Vezetői intézkedések azonosítása. A hatáselemzést követően a felsővezetés azonosítja azokat a vezetői intézkedéseket, amelyek a jelentős hatású forgatókönyvek bekövetkezésének esélyét csökkentik, vagy azok hatását mitigálják. Az intézkedések egy része lehet azonnal végrehajtható, más esetekben előkészületek történnek annak érdekében, hogy szükség esetén az intézkedések hatékonyan megtörténhessenek.

A külső vagy belső kockázati környezet jelentős változása esetén a felsővezetés, vagy a kockázati bizottságok elrendelhetik a stressz forgatókönyvek feltételezéseinek frissítését és a hatáselemzés megismétlését, akár egy éven belül több alkalommal is.

Tőkekövetelmény meghatározása. A vezetői intézkedésekkel mitigált stressz forgatókönyvek hatáselemzése felhasználásra kerül a forgatókönyvek által lefedett kockázatok tőkekövetelményének kiszámításához.

3 A prudenciális szabályok alkalmazása

A Budapest Bank összes, a konszolidációba bevont leányvállalatában 100% részesedéssel rendelkezik. A konszolidáció során eltérés nem jelentkezett. Az összevont felügyelet minden minden konszolidációba bevont leányvállalatra kiterjed. A leányvállalatokkal szemben a szavatoló tőke átadásának és a kötelezettség visszafizetésének nincs akadálya.

4 Szavatoló tőkével kapcsolatos információk

A Budapest Bank szavatoló tőkéjének felépítése:

Megnevezés	Összeg (millió Forint)
Alapvető tőke összege	86 760
Járulékos tőke összege	3 410
Kiegészítő tőke összege	0
Szavatoló tőke összege	90 170

Az alapvető tőke pozitív és negatív összetevői:

Az alapvető tőke pozitív összetevői: 92 099 millió Ft

Az alapvető tőke negatív összetevői: 5 339 millió Ft

A járulékos tőke pozitív és negatív összetevői:

A járulékos tőke pozitív összetevői: 3 861 millió Ft

A járulékos tőke negatív összetevői: 451 millió Ft

A Hpt. 5. számú melléklet 13. pontja szerinti korlátozások figyelembevételével meghatározott alapvető és járulékos tőke összege:

Megnevezés	Összeg (millió Forint)
Alapvető tőke összege	86 760
Járulékos tőke összege	3 410
Szavatoló tőke összege	90 170

Hpt. 5. számú melléklet 14. pontjának c) alpontjában meghatározott levonandó érték:
Nincs levonandó érték.

A Hpt. 5. számú melléklet 17. pontja szerinti érték:

Szavatoló tőke értéke: 90 170 millió Ft.

5 A hitelintézet tőkemegfelelése

5.1 A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégia

1. pillér alatti tőkekövetelmény:

Tőkekövetelmény	Bank (millió Ft)
Hitelezési kockázat	62 334
Működési kockázat	8 879
Piaci kockázat	192
1. Pillér összesen	71 405

2. Pillér, ICAAP tőkekövetelmény számítás:

A Bank belső tőkekövetelmény-számítási folyamatot (ICAAP) üzemeltet, a Bázeli II. 2. pillérré vonatkozó jogszabályi előírásoknak és Felügyeleti ajánlásoknak megfelelően. Az ICAAP folyamat a kockázatkezelési folyamatok integráns részét képezi, az „2 Kockázatkezelési elvek, módszerek” fejezetben leírtaknak megfelelően.

5.2 Bázel 2 hitelezési kockázat sztenderd módszertan szerinti tőkekövetelménye, kitettségi osztályonként

Kitettségi osztály	Tőkekövetelmény (millió Ft)
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettség	97
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzattal szembeni kitettség	40
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség	0
Hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitettség	421
Vállalkozással szembeni kitettség	35 028
Lakossággal szembeni kitettség	9 181
Ingtatlannal fedezett kitettség	10 859
Késedelmes tétel	753
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	21
Egyéb tétel	5 934
Összesen	62 334

5.3 A késedelem és a hitelminőség-romlás megközelítése a belső szabályzatokban

A Budapest Bank Nyrt. a késedelmes ügyfelek listáját heti rendszerességgel készíti és vizsgálja. A késedelmes napok száma befolyásolja az ügyfelekkel szembeni követelések követelésminősítését, illetőleg előre meghatározott számú késedelmes nap elérése esetén az ügyfelek kezelése a problémás hitelek kezelésére specializálódott osztályok (továbbiakban Speciális Hitelkezelők) felelősségi körébe kerül át. A Bank belső szabályzatai bizonyos ügyféltípusokra és terméktípusokra meghatározzák a késett összeg behajtásának érdekében elvégzendő feladatokat a késedelmes napok számának függvényében.

Mindezeken túl a késedelem a hitelminőség-romlás egyik fontos jelzője. A Bank kockázatkezelésének alapelve, hogy a hitelminőség-romlásra utaló jelek korai észlelésével és a megfelelő intézkedések időbeni megtételével az esetleges hitelezési veszteség bekövetkeztének esélyét és annak mértékét jelentősen csökkentse. A gyors észlelés elősegítése érdekében bevezetésre került egy ún. korai figyelmeztető jeleket összefoglaló módszertan. A korai figyelmeztető jeleket és azok felismerésének módszereit a Bank dolgozói rendszeres tréningeken sajátítják el. A módszertan alapján kezelt folyamatok lehetővé teszik, hogy a kedvezőtlen jelek észlelése esetén a követelés gyors átminősítésére (problémamentesről rosszabb minősítésre), illetőleg a minősített követelések kezelésével foglalkozó osztályok ügykezelésbe vonására adhat lehetőséget. A szükséges lépésekről – figyelembe véve az észlelt korai figyelmeztető jelek számosságát, súlyosságát illetőleg a hitelügylet fedezettségét- a hatáskörrel rendelkező banki döntéshozók, illetőleg hitelezési bizottságok hoznak döntést.

Cégcsoportok hitelezésénél a csoport egyik tagjánál bekövetkezett hitelminőség romlás esetén a teljes csoport esetében hozzák meg a kezeléssel, minősítéssel kapcsolatos döntéseket. Ennek megfelelően, amennyiben egy ügyfélcsoport tagjánál a felmerült körülmények alapján szükséges az ügyfél kezelésének átadása a Speciális Hitelkezelők részére, a teljes cégcsoport átadásra kerül.

A Bank a követeléseit, ill. eszközeit minősítésére a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 250/2000. (XII.24) Korm. rendelet 7. sz. Melléklet II. Fejezet (2) bekezdés szerinti öt minősítési kategóriát használja. A hitelminőség-romlás miatt problémamentestől eltérő minősítési kategóriába sorolandó követeléseknél a Bank a 250/2000. (XII.24) Korm. rendelet 7. sz. Melléklet II. Fejezet (1) bekezdés a. és b. pontja szerinti egyedi és csoportos értékelést is alkalmazza. Az egyedi, illetőleg a csoportos értékelés alá eső eszközöket és követeléseket a Bank Számviteli politikája tartalmazza.

Egyedi értékelésnél első lépésként meghatározásra kerül a várható hitelezési veszteség mértéke, mely az ügyféllel szembeni teljes kötelezettségvállalás csökkentve a várható (prognosztizált) megtérülés mértékével. A várható megtérülés összegének kiszámítása az alábbi két módszerrel történhet:

1. Jövőbeni megtérülések jelenértéke - módszerrel.
2. Biztosítékok valós piaci értéke csökkentve az értékesítés költségeivel - módszerrel.

A követelés a 250/2000. (XII.24) Korm. rendelet 7. sz. Melléklet II. Fejezet (9) bekezdésben szereplő kockázati súlyhatárok szerint, a várható hitelezési veszteség és a teljes ügyféllel szembeni kitétség hányadosa alapján kerül besorolásra az öt minősítési kategóriába.

A követelésminősítés felülvizsgálatára havonta kerül sor.

5.4 Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

Az ÉV és CT képzése, visszairása/felszabadítása illetőleg felhasználása során a Bank konzervatív módon jár el. Elsődleges szempont, hogy a megképzett ÉV/CT mindenkor fedezetet nyújtson a várható hitelezési veszteségekre, ezáltal a Bank mérlegében az egyes eszközök mindig valós értéken szerepeljenek.

Az ÉV/CT képzése az alkalmazott minősítési eljárás függvényében egyedileg vagy csoportosan történik. Csoportos minősítésnél a követelésre a csoportra előzetesen meghatározott százalékos mértéknek megfelelő ÉV/CT kerül megképzésre.

Egyedi értékelésű tételeknél a szükséges ÉV/CT összege megegyezik a számított várható veszteség összegével. A problémamentestől eltérően, egyedileg minősített követelések esetében a CT/ÉV mértékének felülvizsgálata és ennek függvényében képzése / felszabadítása / visszairása legalább havi rendszerességgel történik. Speciális esetekben (pl. rendkívüli megtérülés, követelésértékesítés, fedezetek értékének hirtelen csökkenése, stb.) a CT/ÉV összege hónap közben is módosításra kerülhet. Az ÉV/CT képzéséről, visszairásáról/felszabadításáról az illetékes hitelezési bizottság, illetve a Speciális Hitelkezelés javaslatára a Kockázatkezelés vezetője dönt.

5.4.1 Értékvesztés

A Budapest Bank értékvesztés elszámolását alkalmazza, amennyiben az eszköz könyv szerinti értéke és piaci értéke között – veszteség jellegű – különbség keletkezik. A **Számviteli Törvény** (a továbbiakban – ebben a fejezetben – Törvény) és a **250/2000. Kormányrendelet** (a továbbiakban – ebben a fejezetben – Kormányrendelet), illetve a belső szabályozások alapján az értékvesztés összegét – nagyságrendtől függetlenül – elszámolja. Az értékvesztés visszairás esetét abban az esetben alkalmazza a Bank, amennyiben az eszköz mérlegképzéskori piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja az eszköz könyv szerinti értékét. A Bank jelentős összegnek tekinti a könyv szerinti érték és a piaci érték közötti 25%-os, és minimum 100 millió forint összeget meghaladó, és tartósnak minősíti az egy éven túl is fennálló eltérést.

A **Kormányrendelet 9. § (18)** bekezdésének értelmében a saját és a vásárolt követelések könyv szerinti értékén túl befolyt (a bekerülési értéket meg nem haladó, legfeljebb a korábban elszámolt értékvesztésnek megfelelő) összegét értékvesztés visszairásaként számolja el a befolyás időpontjára, de legkésőbb az azt követő értékelés időpontjára vonatkozóan.

A **Kormányrendelet 7. sz. mellékletének VI. fejezete (15)** bekezdésének eleget téve a Bank a devizaeszközei, illetve devizaként viselkedő forinteszközei és mérlegén kívüli tételei után elszámolt értékvesztést, illetve képzett céltartalékot devizában is nyilvántartja, azonban forintban könyveli.

A Bank az értékvesztést valamennyi ügyfélkörére, illetve ügyletére vonatkozóan - egyedileg - az adósminősítés és a követelésminősítés szabályai - a mindenkor érvényben lévő Adósminősítési, Kockázatvállalási, Fedezetértékelési, Követelésminősítési, Értékvesztési és Céltartalék-képzési Szabályzat - alapján havonta számítja ki, és a minősítés szerint szükséges összegre történő növelést/csökkentést könyveli le.

A minősítés és értékvesztés megállapítása folyamán a Bank az eszközök és a mérlegen kívüli tételek értékét csökkenti az elfogadott fedezetek értékével. Az így adódó nettó kockázat és az ügyfél legrosszabb minősítésű követeléshez rendelt értékvesztés % szorzata adja az indokolt értékvesztés mértékét.

A **Kormányrendelet 7. számú melléklete II. fejezetének (11) bekezdése** alapján a Bank a hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni pénzügyi és befektetési szolgáltatásból eredő követelések közül kisösszegűnek minősülő követeléseket csoportos értékelés alá vonja. A csoportos értékelés alá vont követeléseket az analitikus nyilvántartásban egyedileg veszi nyilvántartásba a Bank, értékvesztésüket a követeléshez kapcsolódóan egyedileg kerül elszámolásra és a követelés megszűnésekor azzal együtt kerül a könyvekből kivezetésre. **Adósonként kisösszegű követelés** mértékét 200.000.000,- Ft-ban állapítja meg a Bank. Adósonként kis összegűnek tekinti a Bank a lakossági ügyfelekkel szemben fennálló személyi hitel, privát kölcsön és hitelkártya követeléseket, valamint az egyéb lakossági és egyszerűsített vállalati adóminősítés keretében nyújtott hiteleket 200.000.000,- Ft értékhatárig. Az adósonként kis összegűnek minősített követelésekhez kapcsolódó értékvesztés elszámolása, illetve a képzendő céltartalék meghatározása minden esetben, a lakossági jelzáloghitelek kivételével egyszerűsített módon, önálló szabályzatban rögzített elvek alapján történik.

A **Kormányrendelet 7. számú melléklete II. fejezetének (12) bekezdés** szerint a csoportos értékelés alá vont követelésekkel kapcsolatban legalább három értékelési csoportot kell felállítani, amelybe a tételeket egyszerűsített minősítési eljárással is be lehet sorolni. A Bank a csoportos értékelés és egyszerűsített minősítési eljárás alá vont követeléseket is, az egyedi értékelés alá vont követeléseket is a **Kormányrendelet 7. számú melléklete II. fejezetének (2) bekezdés** szerint meghatározott 5 eszközminősítési kategóriákba sorolja be:

- problémamentes,
- külön figyelendő,
- átlag alatti,
- kétes,
- rossz.

Az egyszerűsített minősítési eljárás során elegendő egy – a törlesztési rend betartása (késedelmi idő) a kintlévőség törlesztésével kapcsolatban keletkezett tőke- és kamattörlesztési késedelmek alakulása - szempont alapján a vizsgálatot elvégezni.

Az értékelési csoporthoz egy konkrét százalékos mértéket (arányt) kell rendelni, és ez alapján kell az adott csoportba sorolt valamennyi követelés után értékvesztést elszámolni.

A lakossági ügyféllel szembeni, a fogyasztási hitelből adódó, valamint a kisösszegű vállalkozókkal szembeni követeléseknél - az egyedi értékelés, illetve a csoportos értékelés esetében egyaránt - alkalmazható egyszerűsített minősítési eljárás.

A Bank a lakossági, fogyasztási hitelek esetében - a jelzáloghitel kivételével - egyszerűsített, a késedelmi határidőkhöz kötött, csoportosított minősítési eljárást alkalmaz és a törvényben megengedett módon kizárólag a késedelmesség alapján minősíti e követeléseit.

Az egyedi értékelés nem épülhet - kizárólag - statisztikai sokaság megfigyelésén alapuló tapasztalati adatokra. A tételek minősítését és értékelését bizonylatokkal kell alátámasztani.

5.4.2 Céltartalék

Kockázati céltartalék

A Hpt. előírásai alapján a Bank kizárólag a felmerült kamat és árfolyamkockázat, valamint a mérlegen kívüli kötelezettségekhez kapcsolódó kockázat fedezetére képezhet kockázati céltartalékot.

A Bank a kockázati céltartalékot valamennyi ügyfélkörére, illetve ügyletére vonatkozóan - egyedileg - az adósminősítés és a követelésminősítés szabályai - a mindenkor érvényben lévő Adósminősítési, Kockázatvállalási, Fedezetértékelési, Követelésminősítési, Értékvesztési és Céltartalék-képzési Szabályzat - alapján havonta számítja ki, és a minősítés szerint szükséges összegre történő növelést/csökkentést könyveli le.

A Bank a **Kormányrendelet** előírásai szerint az alábbi bontásban mutatják ki a céltartalék állományát:

- **Céltartalék nyugdíjra és végkielégítésre**, amely a **Törvény 41. §-ának (1)** bekezdésében meghatározott várható kötelezettségek fedezetére képzett céltartalékok közül ilyen címen képzett céltartalékot foglalja magában.

- **Kockázati céltartalék függő és biztos (jövőbeni) kötelezettségekre**, amely a hitelintézetknél a **Hpt. 87. §-ának (1)** bekezdése alapján, a külön rendelet szerint meghatározott mértékben, a mérlegen kívüli tételekre képzett kockázati céltartalék állományát tartalmazza. A függő kötelezettségek közül csak azok tartoznak céltartalék képzési kötelezettség alá, amelyek nem valamely mérlegben fennálló kötelezettséggel összefüggésben keletkeztek. A Bank az általa adott bankgarancia, kezesség-vállalás, az ügyfelei részére nyújtott hitelkeret és más folyósítási kötelezettsége után megállapított céltartalékot veszi itt nyilvántartásba.

- **Általános kockázati céltartalék**, amely a **Hpt. 87. §-ának (2)** bekezdése alapján képzett céltartalék összegét foglalja magában. A Bank Általános kockázati céltartalékot a jövőben nem képez. A jogszabályi előírások adta lehetőség szerint, egyösszegben nem szabadítja fel, hanem folyamatosan használja fel azt. Az általános kockázati céltartalékot felhasználásként akkor könyveli a Bank, ha a hitelezési veszteségként leírt követelésekre addig képzett értékvesztés nem nyújt fedezetet.

- Egyéb céltartalék

-- A **Számviteli törvény 41. §-ának (2)** bekezdése alapján, a várható, jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre képzett céltartalékot.

A bank nem képez céltartalékot:

-- A kereskedési célú származékos ügyletek negatív értékelési különbözetére (várható vesztesége) - a **Kormányrendelet 9/C. § (8)** bekezdése értelmében (tekintve, hogy a Bank ezekre az eszközökre valós értékelést alkalmaz)

-- A devizaszámlán meglévő, devizakészlettel nem fedezett, külföldi pénzürtékre szóló - beruházáshoz, vagyoni értékű joghoz kapcsolódó - hiteltartozás értékelése miatti - elhárított - nem realizált árfolyamveszteség fedezetére

-- Az egyéb jogszabály alapján - és nem a Hpt. szerint (ideértve a lakástakarék-pénztáraknál képzett kiegyenlítési céltartalékot is).

5.5 A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

Kitettségi osztály	Nettó kitettség, év végi adat (millió Ft)	Nettó kitettség átlagos értéke (millió Ft)
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kitettség	101 671	123 857
Regionális kormányval és helyi önkormányzattal szembeni kitettség	542	315
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	0	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség	0	0
Hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitettség	9 240	35 951
Vállalkozással szembeni kitettség	537 105	549 233
Lakossággal szembeni kitettség	173 287	180 561
Ingatlanul fedezett kitettség	253 328	168 136
Késedelmes tétel	7 610	6 073
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	268	1 223
Egyéb tétel	83 541	82 490
Összesen	1 166 592	1 147 837

5.6 A kitettségek földrajzi megoszlása kitettségi osztályonként

A bank kitettségeinek 99,7 %-a magyarországi, a fennmaradó 0,3 % kitettség 7 Európai Unió tagállammal szembeni.

5.7 A kiettségek gazdasági ágazatbeli szerinti megoszlása kiettségi osztályonként

Kiettségi osztály	Kiettségek megoszlása gazdasági ágazatonként (millió Ft)																Lakosság	Nem besorolt	Összesen								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P				Q	R	S					
Központi kormányval és központi bankkal szembeni kiettség														423	97 385										3 863	101 671	
Regionális kormányval és helyi önkormányzattal szembeni kiettség																										228	542
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kiettség																										0	0
Multiaterdis fejlesztési bankkal szembeni kiettség																										0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kiettség																										0	0
Hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kiettség											9 112															128	9 240
Vállalkozással szembeni kiettség	15 994	3 137	72 608	108	4 118	21 711	48 042	41 302	2 036	2 297	249 833	42 266	4 167	6	5	270	1 210	708	806						26 481	537 105	
Lakossággal szembeni kiettség	1 818	192	2 961	77	5	1 696	4 837	2 922	439	51	380	4 203	298	2		87	169	52	168	152 620					310	173 287	
Ingatlanon fedezett kiettség	4 267	300	22 671	111	4 299	102 16 000	9 069	1 002	870	62	8 599	745 151				804	287 197	4828	176 105					2 859	253 328		
Késedelmes tétel	39		1 202			734	1 168	539	24		12	1 638	3		1	9			1	1 905					335	7 610	
Fedezett kötvény formájában fennálló kiettség																									0	0	
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kiettség											268														0	268	
Egyéb tétel																									83 541	83 541	
Összesen	22 118	3 629	99 442	296	8 422	24 243	70 047	53 832	3 501	3 218	259 667	56 706	5 213	582	97 705	1 170	1 666	957	5 803	330 630	117 745	1 166	592				

Kódok jelentése:

Ágazati kód	Megnevezés
A	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat
B	Bányászat, kőfejtés
C	Feldolgozóipar
D	Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás
E	Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgyűjtés, szennykezelés, szennykezelés-mentesítés
F	Építőipar
G	Kereskedelem, gépjárműjavítás
H	Szállítás, raktározás
I	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás
J	Információ, kommunikáció
K	Pénzügyi, biztosítási tevékenység
L	Ingyenűgyek
M	Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
N	Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység
O	Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás
P	Oktatás
Q	Humán-egészségügyi, szociális ellátás
R	Művészet, szórakoztatás, szabadidő
S	Egyéb szolgáltatás
T	Háztartás munkaadói tevékenysége, termék előállítás, szolgáltatás végzése saját fogyasztásra
U	Területen kívüli szervezet

5.8 A kitettségek megoszlása hátralevő futamidő szerint

Kitettségi osztály	Kitettségek megoszlása hátralevő futamidő szerint (millió Ft)		
	Hosszútáv	Rövidtáv	Összesen
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettség	270	101 401	101 671
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzattal szembeni kitettség	85	457	542
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség			0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség			0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség			0
Hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitettség	114	9 126	9 240
Vállalkozással szembeni kitettség	80 083	457 022	537 105
Lakossággal szembeni kitettség	159 844	13 443	173 287
Ingotlannal fedezett kitettség	208 700	44 628	253 328
Késedelmes tétel	2 957	4 653	7 610
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség			0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség		268	268
Egyéb tétel		83 541	83 541
Összesen	452 053	714 539	1 166 592

5.9 A késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek bemutatása gazdasági ágazatonkénti bontásban

Késedelmes és hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek, gazdasági ágazatonként	Kitettség (millió HUF)
	Késedelmes tétel
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	
Bányászat	
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	
Egyéb szolgáltatás	2
Építőipar	434
Feldolgozóipar	1 202
Információ, kommunikáció	
Ingotlanügylek	1 638
Kereskedelem, gépjárműjavítás	1 168
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	38
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	
Oktatás	9
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	12
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	3
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	24
Szállítás, raktározás	539
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	
Vízellátás, szennyvíz gyűjtése, kezelése, hulladékgazdálkodás, szennyeződésmentesítés	196
Lakosság	1 905
Nem besorolt	440
Összesen:	7 610

5.10 Az elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék, külön feltüntetve az adott évben elszámolt, illetve képzett összeg, ügyfélkategória szerinti bontásban

Értékvesztés megoszlása:

Megnevezés	Értékvesztés nyitó állománya	Értékvesztés képzése	Visszaírás - az adott évi ráfordítások csökkentésével	Visszaírás - az adott évi bevételek növelésével (előző évek képzése miatt)	Értékvesztés záró állománya
A Műlegletek összesen	20 073	26 596	12 616	9 003	25 050
11 Forgatósi célú értékpapírok össz. (magyar áll. papírok nélkül)	0	0	0	0	0
111 Kötvények	0	0	0	0	0
112 Egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	0	0	0	0	0
113 Egyéb értékpapír	0	0	0	0	0
114 PIBB részvények	0	0	0	0	0
115 Egyéb részvények	0	0	0	0	0
12 Befektetési célú értékpapírok össz. (magyar áll. papírok nélkül)	0	0	0	0	0
121 Kötvények	0	0	0	0	0
122 Egyéb hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	0	0	0	0	0
123 Egyéb értékpapír	0	0	0	0	0
124 PIBB részvény	0	0	0	0	0
125 Egyéb részvény	0	0	0	0	0
2 Bankközi betétek és nostro számlák	0	0	0	0	0
31 Hitelek - Hit int., PBB	0	434	26	0	408
311 hitelek	0	434	26	0	408
312 alárendelt kölcsöntőke	0	0	0	0	0
313 követelések penziós ügyletekből	0	0	0	0	0
32 Hitelek - Nem pénzügyi vállalkozások	5 905	6 335	3 218	1 967	7 055
321 hitelek jogi személyiségű vállalkozásoknak	5 407	6 148	3 108	1 870	6 577
322 hitelek nem jogi személyiségű vállalkozásoknak	498	187	110	97	478
33 Hitelek - Háztartásoknak	11 908	19 606	9 209	6 736	15 569
331 hitelek egyéni vállalkozóknak	35	104	51	24	64
332 hitelek lakosságoknak	11 873	19 502	9 158	6 712	15 505
34 Hitelek - külföld	0	0	0	0	0

Megnevezés	Értékvesztés nyitó állománya	Értékvesztés képzése	Visszaírás - az adott évi ráfordítások csökkentésével	Visszaírás - az adott évi bevételek növelésével (előző évek képzése miatt)	Értékvesztés záró állománya
341 hitelintézeteknek nyújtott hitel	0	0	0	0	0
342 PBB-nek nyújtott hitel, követelés	0	0	0	0	0
343 egyéb külföldi követelés	0	0	0	0	0
35 Hitelek - Egyéb	1	81	31	1	50
4 Egyéb követelések	0	0	0	0	0
5 Egyéb eszközök	2 259	140	132	299	1 968
51 Vagyoni érdekeltségek	2 134	107	124	272	1 845
52 Átvett eszközök	0	2	2	0	0
53 Egyéb eszközök	125	31	6	27	123
61 Kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kockázatvállalások	0	0	0	0	0
62 Egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szembeni kockázatvállalások	0	0	0	0	0
63 A nem minősített eszközökre a számviteli szabályok szerinti elszámolt értékvesztés	0	0	0	0	0
631 magyar állampapírok után	0	0	0	0	0
632 jegybanki kötvények után	0	0	0	0	0
633 egyéb eszközök	0	0	0	0	0

5.11 A késedelmes tételek és a hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek bemutatása földrajzi bontásban

A Bank kitétségeinek 99,7% -a magyarországi, a maradék 7 Európai Unió tagállammal szembeni.

5.12 Hitelminőség-romlást szenvedett kitétségek értékvesztés-céltartalék adatai

Értékvesztés	millió Ft
Nyitó	20 073
Adott évben elszámolt	25 646
Adott évben visszaírt	20 668
Záró	25 050
Eredményt érintő visszaírás	4 404

Céltartalék	millió Ft
Nyitó	2 190
Adott évben képzett	2 068
Adott évben felszabadított	1 454
Adott évben felhasznált	0
Záró	2 805
Eredményt érintő felszabadítás	343
Eredményt érintő felhasználás	0

6 Sztenderd módszer

A Budapest Bank a hitelezési kockázat tőkekövetelményét jelenleg a sztenderd módszer szerint számítja.

A kalkuláció során a Bank a S&P hitelminősítő ügynökség hitelminősítéseit fogadja el a hitelkockázati tőkekövetelmény számítás során. A külső hitelminősítéssel rendelkező ügyfelek bruttó kitétsége 2008 év végén, bankszinten 4 995 millió Ft volt. (Minősítés: Standard&Poor's: BB+.)

A Bank 3 millió Forint olyan hitelintézeti kitétséggel rendelkezett, amelyet a bank székhelye (Magyarország) szerinti központi kormány hitelminősítése besorolása alapján kapott kockázati súlyt. A többi hitelintézeti kitétséget nem a külső hitelminősítés, hanem a Hkr. 9. § (3) bekezdés alapján súlyozta a Bank a tőkekövetelmény számítás során.

A Bank értékpapír fedezetet hitelezési-kockázat mérséklő tételként nem fogadott el 2008 során.

A szavatoló tőke összegét a külső hitelminősítéssel rendelkező kitétségek nem csökkenték.

7 Hitelezésikockázat-mérséklés

A Bank mérlegen belüli és kívüli nettósítási megállapodást nem alkalmaz hitelezésikockázat-mérséklő eszközként. A hitelezési kockázat tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vett biztosítékok: óvadék és lakóingatlanok.

A Bank garanciákat, készfizető kezességet és hitelderivatívát nem vesz figyelembe hitelezésikockázat-mérséklő tényezőként.

A vállalkozói ügyfelekkel szemben a hitelezési kockázatok felvállalása során a Bank konzervatív prudens megközelítést alkalmaz. A vállalkozói ügyfelek közül a Bank finanszírozási stratégiájában a kis- és középvállalkozások finanszírozására helyezi a hangsúlyt.

A kockázatvállalások során felmerülő koncentrációs kockázatokat a Bank kezeli, és folyamatosan figyeli. A portfólió ágazati koncentrációját a havi portfólió figyelés és értékelés során a vállalkozói ügyfélszegmensek szintjén megkülönböztetve kezeljük. A bank a magánszemélyekkel szemben is figyeli és kezeli az esetleg kialakuló koncentrációs kockázatokat.

A piaci kockázatoknak kitett befogadható biztosítéki kör meghatározása során a Bank konzervatív megközelítést alkalmaz. A biztosítékok befogadási értékének meghatározása során a Bank kalkulál azokkal a kockázatokkal, amelyek a piaci árfolyamok vagy hozamok változásából fakadnak. Emellett a piaci kockázatoknak kitett biztosítékokat a Bank rendszeresen átértékeli. A hirtelen és nagy mértékű piaci mozgások esetén a banki Treasury külön figyelmeztetés küld az érintett kockázatkezelési részleg felé, amely ilyenkor elrendelheti a rendkívüli átértékelést is.

7.1 A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei és pontjai

A Bank az ügyfeleinek finanszírozást nyújt, melynek visszafizetését elsősorban az ügyfél normális ügyletmenetében keletkező bevételből várja. Alapesetben a hitel visszamenetleges kockázatainak fedezésére a Bank az ügyfelektől biztosíték nyújtását kéri.

A biztosítékok befogadásánál alapelvek, hogy a biztosíték a hitelkockázatot megfelelő módon mérsékelje, illetve, hogy a biztosíték érvényesíthető, adott esetben likvidálható legyen és szükség esetén a Bank megtérülést realizálhasson belőle.

A kockázatok csökkentése érdekében szükséges a befogadható biztosítéki körnek, az értékelés módjának, a biztosítékok ellenőrzésének a meghatározása. Továbbá a fedezet értékelését végző személy a kockázatvállalásról szóló döntésben nem vehet részt.

A Bank az általánosan, a jogszabályok szerint befogadható biztosítékok bármelyikét elfogadja a hitelek fedezeteként, a belső szabályzataiban meghatározott feltételek szerint.

A Bank által befogadható biztosítéki kör üzletáganként, folyamatonként, terméktípusonként változhat/szűkülhet. A biztosítékok csoportosítása a hozzáférhetőség és értékállóság alapján történik.

A Bank ingóság és ingatlan esetén elvárja, hogy a befogadott kockázatcsökkentő eszköz megfelelően biztosítva legyen a hitel teljes futamideje alatt, a biztosítási összeg a Bankra legyen engedményezve, a biztosítási kötvényben kedvezményezettként a Bank legyen feltüntetve, illetve az ügyfél a biztosítási díjat folyamatosan fizesse, és ennek megtörténtét a Bank felé rendszeresen igazolja.

Az ügyfelek által nyújtott ingatlan és ingóság biztosíték esetén alapesetben a Bank által meghatározott szakértők által készített értékbecslés alapján történik a vagyontárgy értékelése, melynek a biztosíték nyújtásakor rendelkezésre kell állnia. Meghatározott termék-körben ettől eltérés lehetséges. A piaci értéket az adott gazdasági viszonyok között, a kereslet-kínálat alakulásának, a vagyontárgy jellegének és állapotának figyelembevételével kell megbecsülni. Továbbá ingatlan értékbecslés készítésekor az érvényes jogszabályok szerint kell elkészíteni az értékbecslést.

Amennyiben az ügyfél nem fizetése esetén sor kerül a biztosíték érvényesítésére, akkor meghatározott biztosítéki körben, tekintettel az érvényesítés sürgősségére és körülményeire, az adott biztosítékból nem realizálható a piaci értékkel (illetve a prudens értékkel) egyenértékű megtérülés. Erre való tekintettel a Bank adott biztosítéki körben nem a piaci értéken, hanem egy meghatározott rátával csökkentett értéken értékeli a biztosítékot, mely egy olyan számított érték, melynek a megtérülése nagy valószínűséggel realizálható lesz a biztosíték érvényesítésének időpontjában.

A biztosítékokat a finanszírozás futamideje alatt rendszeresen ellenőrizni kell, hogy a biztosíték rendelkezésre áll-e, értékében történt-e változás.

Amennyiben a biztosítékok ellenőrzése során kiderül, hogy a biztosíték értéke csökkent, illetve az érvényesíthetőségében negatív változás állt be, akkor a Bank kérhet pótfedezetet az ügyféltől. Továbbá amennyiben adott biztosítéki körrel kapcsolatosan a piaci körülmények indokolják, akkor a Bank rendkívüli biztosíték felülvizsgálatot is végezhet.

A biztosítéki értékeket a Bank rendszeresen karbantartja.

7.2 Elismert hitelkockázati fedezettel rendelkező kitettségek fedezett kitettség értéke

Kitettségi osztály	bruttó kitettség	értékvesztés/céltartalék	elismert óvadék	értékvesztés/céltartalék és a korrigált biztosíték értékével csökkentett kitettségérték
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettség	101 718	-47	0	101 671
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzattal szembeni kitettség	542	0	0	542
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettség	0	0	0	0
Multilaterális fejlesztési bankkal szembeni kitettség	0	0	0	0
Nemzetközi szervezettel szembeni kitettség	0	0	0	0
Hitelintézettel vagy befektetési vállalkozással szembeni kitettség	9 337	-97	0	9 240
Vállalkozással szembeni kitettség	538 513	-1 408	-3 156	533 949
Lakossággal szembeni kitettség	177 056	-3 769	-4 628	168 659
Ingatlannal fedezett kitettség	254 248	-920	0	253 328
<i>ebből elismerhető zálogjog ingatlanon</i>	161 507	-623	0	160 884
Késedelmes tétel	25 243	-17 633	-23	7 587
Fedezett kötvény formájában fennálló kitettség	0	0	0	0
Kollektív befektetési értékpapírban fennálló kitettség	268	0	0	268
Egyéb tétel	85 486	-1 945	0	83 541
összesen	1 192 411	-25 819	-7 807	1 158 785

8 Kereskedési könyv

A Budapest Bank a kereskedési szándékkal vagy a kereskedési könyv elemeinek fedezése céljából tartott pénzügyi eszközökből álló pozícióit *kereskedési könyvben* tartja nyilván.

A Bank Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének 2. és 3. pontja szerint számított, valamint a partnerkockázat miatt felmerülő tőkekövetelményének megoszlása a következő:

Megnevezés	összeg (millió Ft)
kereskedési könyvi pozíció- és nagykockázat vállalás tőkekövetelménye	1
devizaárfolyam-kockázat tőkekövetelménye	191
árkockázat tőkekövetelménye	0
piaci kockázat tőkekövetelménye összesen	0
Piaci kockázat tőkekövetelménye összesen	192
partnerkockázat tőkekövetelménye	17

A Budapest Bank a kereskedési könyvben nyilvántartott partnerkockázat tőkekövetelményét piaci árazás szerinti módszer alapján számítja ki.

9 Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

9.1 A kereskedés szándék elhatárolásának szempontjai

A Bank a rövid távú újraértékesítés szándékával vagy a vételi és eladási árak közötti tényleges vagy várható különbözetből, valamint egyéb ár- vagy kamatlábváltozásokból származó rövid távú haszonszerzés szándékával tartott pozíciókat minősíti kereskedési szándékúaknak.

A Budapest Bank kereskedési szándékúnak minősíthető pozíciókat jelenleg tipikusan az ügyfélmegbízásokkal (sales) összefüggésben vállal fel, saját számlás (trading) pozíciók felvállalása nem része az üzleti stratégiának.

9.2 A kereskedési könyvben nem szereplő tételek kamatkockázatának jellege és az ezzel kapcsolatos értékelési elvek

A Bank stratégiai kamatkockázat-kezelését a vonatkozó felügyeleti és egyéb szabályozó hatósági előírások, ajánlások, valamint az anyavállalati irányelvek határozzák meg.

Alapelv a Bank teljes mérlegére vonatkozóan a kamatkockázat minimális szinten való tartása.

A kamatlábkkockázat kezelése során elsődleges eszköz a banki könyv kamatozó eszközeinek és forrásainak egymással összhangban álló és megfelelő árazása (hasonló átárazódási periódusok, kamat-megállapítási gyakorlatok alkalmazása, előzetes Treasury véleménykérés, egyeztetés új termékek, illetve speciális ügyletek esetében, a felmerülő kockázatok minimalizálására, kiküszöbölésére alkalmas árazás révén).

A Bank megfelelő árazási gyakorlatának döntéshozó és felügyelő területe az Árazási Bizottság, amely a Bank stratégiai célkitűzéseinek és üzleti terveinek jövedelmezőségi szempontból való megvalósulását a Bank egyéb irányító testületeivel együttműködve biztosítja. A kamatbevétel az árazás egyik meghatározó, de nem egyedüli eleme, így az átfogó és komplex árazási gyakorlat alkalmazása (az egyes termékcsoportok nettó jöve-

delmének maximalizálása) az Árazási Bizottság kiemelt feladata. Ennek elősegítésére a Bank egy piaci alapú belső transzferárrendszert alkalmaz, amely a kamatkockázat kezelésének is fontos bázisa. A transzferárrendszer többek közt lehetővé teszi a termék és üzleti jövedelmezőségi számításokat és értékeléseket, valamint a kamatkockázat viselésének delegálását az üzleti terület felől a Treasury felé.

A kamatkockázat kezelését a Pénzügyi igazgatóságon belül működő Treasury végzi az előzőekben vázolt elvek figyelembe vételével. A Treasury biztosítja a megfelelő forrásbevonás (match funding), illetve fedezeti ügyletek révén a kamatkockázat menedzselését az elfogadott irányelvek (felelősségi körök és kockázati mutatók, limitek) keretein belül.

A kamatláb-kockázat kezelése, mérése, jövedelmi és tőkehatásának minél jobb meghatározása érdekében a Bank általánosan elfogadott kockázatkezelési és mérési technikákat, módszereket alkalmaz, melyek a Bank tevékenységének jellegével, kockázatviselő hajlandóságával és általános kockázati kitétséggel, annak nagyságrendjével összhangban állnak.

A korábban említett kockázatkezelési elvekkel összhangban a Bank a piaci kockázatoknak leginkább kitétt portfóliót elkülöníti (a kereskedési könyvbe sorolás elvei szerint kereskedési könyvben tartja nyilván), e piaci kockázatokra külön szabályzat alapján tőkekövetelmény-számítást végez. Ugyanakkor e pozíciók jelenleg kismértékű kockázatára való tekintettel a banki könyv kamatkockázatának mérése tekintetében az alkalmazott kimutatók és számítások, limit-meghatározások a teljes banki könyvre készülnek.

A Bank az átárazódási periódusok, lejáratok alapján rendszeresen készít rés/gap-elemzést a főbb devizák vonatkozásában. Ezen kimutatók a következő átárazódásig, lejáratig terjedő hátralévő futamidő alapján különböző időszávokba sorolt mérlegben belüli és kívüli eszköz-, valamint forrásállományokat állít egymással szembe. Azon eszközforrástételek esetében, amelyek nem rendelkeznek előre definiált lejáratral és/vagy átárazódási periódussal, a bank tapasztalati tények és a piaci viszonyok alapján várakozások, becslések figyelembe vételével készíti el kimutatóit. A jelenlegi banki gyakorlat, a jellemzően rövid átárazódási periódusok alkalmazása, elenyésző mértékű fix kamatozású (és hosszú lejáratú) ügyletek miatt az előtörlesztések kamatkockázati hatása jelentéktelen mértékű. Az így készített táblázatok vonatkozásában, a kalkulációban az éven túli mezők eltérése kerül korlátozásra. Emellett a Bank teljes mérlegére vonatkozóan fő devizane-menként - 200 bázispontos azonnali párhuzamos hozamgörbe elmozdulást feltételezve - számított kamaterzékenységi mutató esetében az 1 éves időtávon így kalkulált maximális potenciális veszteség nem haladhatja meg az adott naptári évre tervezett nettó kamatjövedelem, vagy a saját tőke (amennyiben ez kevesebb lenne, mint a tervezett kamatjövedelem) előre meghatározott százalékát.

A kamatkockázatok különböző jellegzetességeinek elemzéséhez egyéb forgatókönyv-elemzéseket is rendszeresen (legalább negyedévente) végez a Bank. Ezen kimutatók segítségével azt modellezzük, hogy a különböző hozamgörbe-elmozdulások a fix és változó kamatok esetében hogyan és milyen gyorsan érvényesíthetők a Bank termékeinél, s a szimulált eseteknek milyen jövedelmi hatása van.

Továbbá a Treasury kezelésében lévő piacképes értékpapír-portfólióra napi rendszerességgel kalkulálható, duration-szemléletű ún. kockázati indikátor kerül meghatározásra, és folyamatos monitorálásra.

Ezen kívül minden 6 hónapon túli fix kamatozású új termék és nagyszegű (500 millió forintot meghaladó értékű) speciális árazású ügylet előzetes Treasury jóváhagyást igényel minden esetben.

A Bank a kamatkockázatának kezelése, az egyéb kimutatásainak paraméterezése, feltételeinek és limitrendszerének kialakítása során rendszeresen (legalább negyedévente) végez olyan stressz teszt elemzéseket, amelyek segítségével felmérhető, hogy egy hirtelen és jelentős mértékű kamatelmozdulásnak milyen hatása lehet a Bank jövedelmezőségére, illetve tőkeerejére.

A Bank jelenlegi kockázati kitétségével és kockázatkezelési rendszereivel, adottságaival összhangban a standard kamatlábsokk-módszert alkalmazza a BIS és PSZÁF ajánlások alapján.

A Budapest Bank és tulajdonosai a kamatkockázatok területén stratégiai alapelvnek az ilyen jellegű kockázatok vállalásának kerülését, illetve minimalizálását, valamint a rendelkezésre álló eszközökkel való minél hatékonyabb kezelést tekintik.

Az előzőekben bemutatott és a kockázatkezelés elveit tartalmazó szabályzatok biztosítják, hogy a Bank alacsony kamatkockázati kitétséggel működjön, a mérlegszerkezetből, a különböző kamatozó eszközök és források sajátosságaiból adódó elkerülhetetlen kamatkockázati kitétséget piaci eszközökkel, speciális fedezeti ügyletekkel, illetve az Árazási Bizottság és a termékmenedzserek hatékony tevékenysége révén az érintett termékek szintjén egyéb – nem kamatjellegű – árazási eszközök alkalmazásával kezeli a Bank, így biztosítva a megfelelő jövedelmezőséget.

9.3 Banki könyvi nyilvánosságra hozatali jelentések

Banki könyvi pozíciók év végén:

Pozíció neve	mérleg szerinti érték	valós érték
deviza swap ügylet	248 592	240 624
befektetési jegy	195	195
értékpapírok (állampapírok)	26 627	26 628
befektetési célú részvények*	3 532	1 686
összesen	278 946	269 133

*csaknem teljes egészében a saját leányvállalatokban lévő részesedések

A Budapest Bank banki könyvében tőzsdei részvénykitétséggel, magántőke-befektetéssel és megfelelően diverzifikált portfóliókban található nem-tőzsdei részvénykitétséggel a fentiekén kívül 2008 év végén nem rendelkezett.

2008 során az értékpapírok értékesítéséből származó eredmény összege bankszinten 64 millió Ft volt.

A Budapest Bank nem realizált nyereséggel vagy veszteséggel a banki könyvben nem rendelkezett 2008 év végén. A rejtett újraértékelési nyereség vagy veszteség a leányvállalatokkal szembeni részesedések formájában jelentkezett (millió forintban):

Név	Beszerzési érték	BB részarány %	Értékvesztés	Nettó érték	saját tőke	saját tőke - nettó befektetés különbsége
Budapest Autófinanszírozási Zrt.	250	100	0	250	1 331	1 081
SBB Solution Zrt.	1 997	100	1 841	156	153	-3
Budapest Lízing Zrt.	280	100	0	280	923	643
Budapest Flotta Zrt.	558	100	0	558	381	-177
Budapest Alapkezelő Zrt.	10	100	0	10	1 099	1 089
Budapest Eszközfinanszírozó Kft.	29	100	0	29	1 258	1 228
Összesen:	3 124		1 841	1 284	5 145	3 861

9.4 Hirtelen és váratlan kamatláb változás mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanemenként

A Bank a kamatkockázatának kezelése során rendszeresen végez olyan stressz teszt elemzéseket, amelyek segítségével felmérhető, hogy egy hirtelen és jelentős mértékű (200 bázispontos azonnali párhuzamos hozamgörbe elmozdulást feltételezve) kamatelmozdulásnak milyen hatása lehet a Bank jövedelmezőségére, illetve tőkeerejére. A Bank jelenlegi kockázati kitétségével és kockázatkezelési rendszereivel, adottságaival összhangban a standard kamatlábsokk-módszert alkalmazza a BIS és PSZÁF ajánlások alapján. Ezen mutató alakulása devizanemenkénti bontásban az elmúlt évben a következő volt:

Nettó kamatpozíció jövedelmi hatása (2008)		
Időszak	Devizanem	Jövedelmi hatás (millió Ft)
1. negyedév	HUF	287,28
	EUR	- 0,11
	CHF	- 0,94
	USD	- 0,02
2. negyedév	HUF	309,24
	EUR	- 0,35
	CHF	- 1,36
	USD	- 0,04
3. negyedév	HUF	487,40
	EUR	- 0,44
	CHF	- 1,91
	USD	- 0,05
4. negyedév	HUF	289,58
	EUR	- 0,40
	CHF	- 3,03
	USD	- 0,09

10 Értékpapírosítás

A Budapest Bank nem alkalmaz értékpapírosítást, így tőkekövetelményt sem számít rá.

11 Partnerkockázat kezelése

11.1 A hitelezési és kereskedési limitek partnerkockázat kezelési rendszerhez

Az adatszolgáltatási kötelezettség a 381/2007 számú, a hitelintézet partnerkockázatának kezeléséről szóló kormányrendelet szerint (a partnerkockázat kezelésére) Belső Modell Módszert választó hitelintézetek számára előírt követelményhez kapcsolódik. A Budapest Bank nem tartozik ebbe a körbe, ezért ez a nyilvánosságra hozatali követelmény e pontja esetünkben nem alkalmazandó.

11.2 Az előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezeteket leíró szabályzat kapcsolódásának fő elvei a partnerkockázathoz

A Bank fedezetértékelési szabályzatai tételesen meghatározzák, hogy milyen formai és tartalmi követelmények teljesülése esetén, és milyen fedezeti együttthatók mellett fogadhatók be bankgaranciák és készfizető kezességek kockázatcsökkentő fedezetként. Általános alapelv, hogy a garancia/kezesség nyújtójának a Bank számára elfogadható kockázatúnak kell lennie.

A Magyar Állam közvetlen garanciája vagy kezessége esetén ez a feltétel automatikusan megvalósul, míg a kormányzat által támogatott garanciaalapok esetében a Bank ezt mindig az adott konstrukció tételes vizsgálata alapján mérlegeli. Külföldi kormányzati garanciák esetén az adott államnak a Bank országkockázati politikája alapján elfogadhatónak kell lennie.

Egyéb esetekben a garancia/kezesség nyújtóját a Bank minősíti, és ez alapján dönt a befogadhatóságról. Amennyiben a garantőrnek a Bankkal szemben egyéb kintlévőségei és/vagy függő kötelezettségvállalásai vannak, akkor a befogadott garancia/kezesség ezekhez hozzáadódik - az így összesített kockázat mértéke nem haladhatja meg a Bank által még elfogadható szintet.

Kezességvállalás esetén a fedezetértékelési szabályzat előírja, hogy kezességvállalás a kockázatot csökkentő értékkel csak akkor vehető figyelembe, ha a kezes is minősítve van. Tehát ez utóbbinak is sikeresen végig kell mennie a sztenderd ügyfélkockázat-elemzési és hitelezési döntési folyamaton.

A pénzügyi szolgáltatók által nyújtott garanciavállalás esetén a garantőrnek mindenképpen elfogadhatónak kell lenni a Bank általános, a pénzügyi szolgáltatókra vonatkozó partnerkockázati szabályzata alapján. Ezen túl a garanciából származó kötelezettségvállalásnak bele kell férnie az adott pénzügyi szolgáltatóra felállított partnerlimitbe. Ennek érdekében az ilyen típusú garanciák befogadását az a kockázatkezelési terület hagyja jóvá, amely a partner pénzügyi szolgáltatókkal kapcsolatos kockázatokat is monitorálja.

11.3 A rossz irányú kockázatok azonosítására, kezelésére vonatkozó eljárások

Az adatszolgáltatási kötelezettség a 381/2007 számú, a hitelintézet partnerkockázatának kezeléséről szóló kormányrendelet szerint (a partnerkockázat kezelésére) Belső Modell Módszert választó hitelintézetek számára előírt követelményhez kapcsolódik. A Budapest Bank nem tartozik ebbe a körbe, ezért ez a nyilvánosságra hozatali követelmény e pontja esetünkben nem alkalmazandó.

11.4 Tőkekövetelmény számítás

A partnerkockázati tőkekövetelményt a Budapest Bank a piaci árazás módszere alapján számolja ki.

A partnerkockázati tőkekövetelmény számítás során a Budapest Bank 2008 év végén 76 millió Ft értékben vett figyelembe hitelkockázat fedezetet.

Szerződéses nettósítást és hitelderivatívát Bankunk nem alkalmaz fedezetként.

12 Működési kockázat

A Budapest Bank a működési kockázat tőkekövetelményének kiszámítására a sztenderd módszertan alkalmazására jogosult, tőkekövetelményét ezzel a módszerrel számítja ki.

A működési kockázat tőkekövetelménye év végén:

Bank szinten: 8 879 millió Ft.